اخبار کوتاه

هشدار شرکت آب منطقه‌ای البرز،
رودخانه کرج همچنان خطرناک است

مدیر روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای البرز از ادامه وضعیت هشدار درباره رودخانه کرج خبر داد و اعلام کرد: نزدیک شدن به رودخانه کرج همچنان خطرناک است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، عباسعلی کیخایی با اشاره به افزایش چند برابری حجم آب رودخانه کرج از ابتدای امسال نسبت به سال‌های گذشته گفت: در طول این مدت هشدارهای لازم جهت خودداری از نزدیک شدن به رودخانه داده شد که این هشدارها همچنان ادامه دارد. کیخایی با اشاره به تعطیلات پیش رو و احتمال افزایش تردد مسافران از محور کرج-چالوس، افزود: بنابراین شهروندان با توجه به ادامه هشدارها، همچنان از نزدیک شدن به رودخانه خودداری کنند و هشدارها را جدی بگیرند. وی ادامه داد: اگرچه در مدت اخیر حجم آب رودخانه تا حدی کمتر شده اما رودخانه کرج همچنان خطرناک است و در همین مدت دو نفر در رودخانه جان خود را از دست دادند. کیخایی در پایان اعلام کرد: متأسفانه از ابتدای امسال تاکنون ۲۰ نفر در رودخانه کرج غرق شده‌اند که این آمار نسبت به سال‌های قبل افزایش زیادی داشته است.

مدیر کل بیمه سلامت البرز،
پرونده های کاغذی بیماران حذف می شود

تبادل اسناد الکترونیک در بخش بستری به طور بایلوت در استان اصفهان و پس از موفقیت آمیز بودن آن در ۶ استان دیگر، در استان البرز اجرایی می شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، دکتر جوانشیر در دوره آموزشی استقرار سامانه تبادل و رسیدگی الکترونیک اسناد بستری بیمارستان‌ها که با حضور مدیران و کارشناسان مالی و حسابداری بیمارستان‌های استان در دانشگاه علوم پزشکی البرز برگزار شد با اشاره به اجرای این طرح گفت: در این طرح با مصوبت وزارت بهداشت و سازمان بیمه سلامت، قرارند کاغذی ارسال و رسیدگی به اسناد بستری که همان روند قرسایشی و طاقت فرسا و توام با مشکلات عدیده می باشد حذف شده و در بستر الکترونیک انجام می شود. وی اضافه کرد: صرفه جویی در زمان و کاغذ، تسهیل در انجام امور و حذف خطاهای انسانی از مزایای اجرای این طرح است. مدیر کل بیمه سلامت استان ادامه داد: در اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته تا پایان شهریور یک بیمارستان و تا پایان آذرماه تمام بیمارستان های استان وارد فاز اجرایی می‌شوند.

دو برند سیم و کابل غیراستاندارد اعلام شد

مدیر کل استاندارد استان تهران با اعلام غیراستاندارد بودن ۲ برند سیم و کابل با نام تجاری «آوا الکتریک البرز» و «تک ستاره البرز» گفت: این کالاها در خیابان لاله‌زار پایتخت شناسایی، توقیف و جمع‌آوری شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، محمودرضا طاهری در این باره اظهار کرد: بازرسان تهران از ابتدای سال تاکنون ۶ هزار و ۳۰۰ مورد بازرسی از واحدهای صنفی در طرح اجرای هماهنگ استاندارد(طاها) انجام داده اند و به‌تازگی در یکی بازرسی‌ها حدود سه هزار متر سیم و کابل غیراستاندارد را در خیابان لاله‌زار تهران، شناسایی و توقیف کردند. وی افزود: در این بازرسی کارشناسان اتاق اصناف، وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده انجمن صنفی تولید کنندگان سیم و کابل ایران نیز حضور داشتند.

معاون سازمان هواپیمایی،
برخورد با گران فروشان بلیت هواپیما به شرط ارائه سند

معاون سازمان هواپیمایی اعلام کرد: تاکنون هیچ گزارشی مبنی بر گرانفروشی بلیت هواپیما در سفرهای داخلی و خارجی نداشته‌ایم و هیچ سندی هم در رابطه با تخلف ایرانی‌ها به دست ما نرسیده است. اما اگر مردم بلیتی که گران‌تر از آنچه باید به آن‌ها فروخته شده را به ما ارائه کنند، متخلف یا متخلفان را به دستگاه‌های قضایی و نظارتی معرفی می‌کنیم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، مرتضی دهقان - معاون هوانوردی و بین الملل سازمان هواپیمایی کشوری - در پاسخ به اینکه چرا به گفته برخی ماخطبان، بلیت هواپیما در موارد‌ی افزایش قیمت غیر قانونی و خارج از عرف دارد؟ گفت: خبرهایی که اخیرا درباره افزایش قیمت بلیت هواپیما یا گران‌فروشی منتشر می شود، هیچ کدام واقعیت ندارد چرا که تاکنون هیچ سندی در این زمینه مانند تصویری از بلیت هواپیمای مورد نظر منتشر نشده است. وی با بیان اینکه به نظر می‌رسد برخی از این اخبار مغرضانه منتشر می‌شود، افزود: تاکنون هیچ گزارشی مبنی بر گران‌فروشی بلیت پروازهای داخلی یا خارجی نداشته‌ایم و اگر مردم یا هر تخلفی در این زمینه مواجه شدند، به سازمان هواپیمایی شکایت کنند تا متخلفان را به دستگاه‌های نظارتی و قضایی معرفی کنیم. معاون هوانوردی و بین الملل سازمان هواپیمایی ادامه داد: هر کسی که شاهد گرانفروشی بلیت هواپیما، بالاتر از نرخ مصوب اعلام شده در سایت سازمان هواپیمایی بودند به این سازمان مراجعه و در سامانه حقوق مسافر، شکایت خود را با مستندات ثبت کنند. در صورت ثبت این شکایت قطعاً با شرکت هواپیمایی یا آژانس هواپیمایی متخلف برخورد خواهیم کرد و آن را به دستگاه‌های نظارتی مانند سازمان تعزیرات حکومتی معرفی خواهیم کرد. دهقان تاکید کرد: مردم باید به این نکته دقت کنند که فقط بلیت‌های پروازی اکونومی مشمول قیمت گذاری بوده و شرکت قروشنده موظف به رعایت نرخ نامه منتشر شده از سوی سازمان هواپیمایی است و سایر بلیت‌ها مثل بیزینس و فرست کلاس شامل این قاعده نمی‌شود.

عضو هیات مدیره جامعه متخصصین نساجی ایران مطرح کرد،
تناقض در اعلام آمارهای صادرات نساجی و پوشاک

عضو هیات مدیره جامعه متخصصین نساجی ایران، از بیش‌اظهاری ۲۰۰ میلیون دلاری صادرات نساجی و پوشاک از سوی وزارت صمت خبر داد و گفت: بهتر است وزارت صمت، صادرکنندگان را حمایت کند تا صادرات بیشتر شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، علیرضا حائری گفت: یکی از شاخص‌های مهم واساسی در اندازه گیری میزان پیشرفت کشورها به طور عام و پیشرفت هر رشته صنعتی به طور خاص، ارزش کل صادرات، ارزش واحد کالای صادر شده، تنوع کالاهای صادراتی و همچنین تنوع بازارهای صادراتی آن کشور است و بدیهی است که صنعت نساجی و پوشاک نیز از این امر مستثنی نبوده و می‌توان میزان موفقیت وافزایش توانمندی این رشته صنعتی و بنگاههای تولیدی آن را نسبت به سال و سالهای قبل، با میزان افزایش صادرات، ارزش کالاهای صادراتی، تنوع بازارهای صادراتی و همچنین تنوع کالاهای صادراتی آن سنجید. عضو هیأت مدیره جامعه متخصصین نساجی ایران افزود: شاید به همین دلیل است که برخی مسئولان وزارت صمت اصرار به ارائه آمارهای غیر واقعی و بیشتر از واقعیت، از میزان صادرات این بخش دارند و سعی می کنند با ارائه این قبیل آمارها، میزان موفقیت این بخش را بیش از آن چیزی که هست، نشان دهند. وی تصریح کرد: آخرین نمونه این افزایش آماری، ارائه آمار صادراتی صنایع نساجی و پوشاک توسط یکی از معاونان وزارت صمت و به مقدار بیش از یک میلیارد دلار در سال ۱۳۹۷ است؛ این در شرایطی است که برخی از این مسئولان اصرار دارند که برخلاف واقعیت، صادرات این صنعت را بیش از یک میلیارد دلار در سال، نشان دهند؛ در حوزه آن که طبق آمارهای رسمی وزارت صمت که در سایت این وزارتخانه و در بخش آمار و اطلاعات و عملکرد سال ۱۳۹۷ نیز به ثبت رسیده است، جمع صادرات منسوجات در سال گذشته، بالغ بر ۷۲۸ میلیون دلار و در بخش پوشاک بالغ بر ۶۰ میلیون دلار است که در مجموع، آماری معادل ۷۸۸ میلیون دلار را نشان می‌دهد که حداقل ۳۰۰ میلیون دلار از رقم اعلام شده، کمتر است. به گفته حائری، ۳۰۰ میلیون دلار از ارزش کالای صادراتی رقم کوچکی نیست که بتوان از آن چشم‌پوشی کرد و یا اینکه برای گرد کردن، رقمی بتوان از آن استفاده کرد؛ چرا که این رقم بیش از مجموع صادرات وسایل نقلیه موتوری کشور در سال ۱۳۹۷ است؛ بنابراین ارائه آمارهای مغایر با آمارهای رسمی وزارت صمت، اگر توسط برخی افراد غیر مرتبط با این وزارتخانه ارائه گردد، قابل تفهم بوده و می‌توان آن را ناشی از بی‌اطلاعی قلمداد کرد؛ اما انتظار نمی‌رود که آماری مغایر با آمارهای رسمی وزارتخانه توسط برخی از مسئولان این وزارتخانه انتشار یابد؛ به خصوص اینکه این افراد، خود نیز دست اندر کار تهیه و تدوین این قبیل آمارها هستند و یا حداقل اینکه دسترسی آسان‌تری به این منابع دارند.وی اظهار کرد: خوب است که به جای اعلام آمارهای واهی از صادرات در بخش نساجی و پوشاک، با حمایت از صادرکنندگان این بخش از صنعت، تلاش کنیم تا جهشی کمی و کیفی در صادرات آن ایجاد کرده و این صنعت را از جازدن در رقم صادراتی حدود ۷۰۰ میلیون دلاری که چند سالی است در آن ثابت باقی مانده است، رهایی بخشیم. عضو هیأت مدیره جامعه متخصصین نساجی ایران خاطرنشان کرد: بدیهی است که ارزش صادرات کفش و سایر محصولات مربوط به صادرات صنعت نساجی و پوشاک نداشته و تجمیع ارزش صادراتی این محصولات و ارائه آمارهای کلی از این محصولات و آنهم به اسم نساجی صحیح نیست.

دکتر شاهمرادی:
البرز ۲۰۰ میلیون دلار کالا صادر کرد

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز گفت: این استان طی مدت زمان پنج ماه گذشته حدود ۲۰۰ میلیون دلار کالا صادر کرده است.

به گزارش پیام آشنا، جهانگیر شاهمرادی در نشست توسعه صادرات غیر نفتی البرز فرود: در شرایط کنونی یکی از برنامه های اساسی دولت توسعه صادرات غیر نفتی است و البرز به علت وجود بنگاه های اقتصادی و تولیدی بخش خصوصی از ظرفیت خوبی برای صادرات بهره مند است.

وی ادامه داد: در صورت ادامه این روند صادرات ۲۰۰ میلیون دلاری البرز تا پایان امسال به ۵۰۰ میلیون دلار خواهد رسید.

شاهمرادی گفت: از مجموع ۲۰۰ میلیون دلار کلای صادراتی البرز۸۵ میلیون دلار توسط گمرک پیام و مابقی از طریق دیگر گمرکات کشور انجام شده است.

راه اندازی هر چه سریع تر پایانه صادراتی و نمایشگاه بین المللی از دیگر مسائل مطرح شده در جلسه توسعه صادرات غیر نفتی البرز بوده. استان البرز سه هزارو ۵۰۰ واحد تولیدی و صنعتی و ۶۸ هزار هکتار اراضی باقی و کشاورزی دارد که بخشی از کالاها و محصولات تولیدی استان صادراتی است.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری استان،
سطح آب‌های زیرزمینی البرز وضع خوبی ندارد

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری البرز گفت: مردم نباید فکر کنند به خاطر بارش‌های اول سال در شرایط ترسالی قرار داریم چون ۷۰ درصد آب مورد نیاز استان از چاه‌ها و منابع زیرزمینی تامین می‌شود که طی سال‌های اخیر سطح این آب‌ها به میزان قابل توجهی کاهش یافته و با چند سال بارندگی خوب هم این عقب ماندگی جبران نمی‌شود.

به گزارش پیام آشنا، غلامرضا رضایی فر اظهار کرد: طبق آیین نامه وزارت نیرو، همه مراکز تجاری و خانگی‌ای که واگذاری شبکه فاضلاب آنها انجام شده، ملزم به خرید انشعاب برای اتصال به این شبکه هستند.

وی با اشاره به اینکه هزینه انشعاب فاضلاب در مناطق مختلف متفاوت است، ادامه داد: به طور میانگین برای هر واحد مسکونی و هر واحد تجاری با متراژ ۱۰ متر مشترکین باید یک و نیم میلیون تومان هزینه انشعاب پرداخت کنند.

وی با بیان اینکه اگر مشترکین هزینه انشعاب فاضلاب را پرداخت نکنند آب آنها قطع می‌شود. توضیح داد: با توجه به اینکه امکان تقسیط هزینه انشعاب فاضلاب وجود دارد، اگر مشترکین نسبت به پرداخت آن اقدام نکنند چاه‌های جز قطع آب آنها باقی نمی‌ماند.

وی تصریح کرد: البته قبل از قطع آب سه مرحله از مشترکین دعوت می‌شود که برای خرید انشعاب اقدام کنند و اگر بی توجهی کنند در نهایت آب آنها قطع می‌شود.

این مسئول با اشاره به اینکه تابستان امسال بدون مشکل جدی آب سپری شد، افزود: با همکاری مشترکین تابستان امسال با کمترین قطعی آب در استان مواجه بودیم و حالا برای خدمات رسانی به مردم برای پاییز و زمستان آماده می‌شویم.

رضایی فر گفت: مردم نباید فکر کنند به خاطر بارش‌های اول سال در شرایط ترسالی قرار داریم چون ۷۰ درصد آب مورد نیاز استان از چاه‌ها و منابع زیرزمینی تامین می‌شود که طی سال‌های اخیر سطح این آب‌ها به میزان قابل توجهی کاهش یافته و با چند سال بارندگی خوب هم این عقب ماندگی جبران نمی‌شود. وی ادامه داد: قبلا برای حفر چاه با کندن ۶۰ متر به آب می رسیدیم ولی حالا این عمق به حدود ۳۰۰ متر رسیده که این نشان می‌دهد سطح آب‌های زیرزمینی استان در وضع خوبی قرار ندارد.

وی گفت: وقتی باران می‌بارد همه آب‌های جاری به لایه‌های زیرین نفوذ نکرده و به ذخایر آب‌های زیرزمینی اضافه نمی‌شود به همین دلیل مردم نباید فکر کنند با چند مرتبه بارندگی خوب مشکل کم آبی استان حل شده بنابراین باید رعایت الگوی صحیح مصرف را فراموش نکنند.

معاون ثبت احوال البرز:
اجباری به تعویض شناسنامه‌های قدیمی نیست

معاون ثبت احوال البرز گفت: ۳۰۰ هزار نفر در استان برای دریافت کارت ملی هوشمند ثبت نام نکرده‌اند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، رضا علیپور اظهار کرد: تاکنون یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر از واجدین شرایط برای دریافت کارت ملی هوشمند ثبت نام کرده و ۳۰۰ هزار نفر هنوز باقی مانده‌اند.

وی ادامه داد: اغلب افرادی که هنوز برای دریافت کارت ملی هوشمند اقدام نکرده‌اند یا توانایی فیزیکی لازم برای مراجعه به دفاتر پیشخوان و پست را ندارند یا نسبت به این مساله بی توجهی کرده‌اند.

این مسئول با اشاره به هزینه تمام شده برای ثبت نام کارت ملی هوشمند تصریح کرد: تعرفه دولتی ثبت احوال برای صدور کارت ملی ۲۵ هزار تومان است ولی به احتساب هزینه دریافتی پست و دفاتر پیشخوان، متقاضیان باید حدود ۴۰ هزار تومان پرداخت کنند.

وی خاطرنشان کرد: پس از اتمام ثبت نام برگه‌ای به متقاضیان داده می‌شود که با آن می‌توانند اموراتی که به کارت ملی نیاز دارند را انجام دهند.

این مسئول در ادامه با اشاره به وضعیت شناسنامه‌های قدیمی تصریح داد: اگر عکس شناسنامه‌های قدیمی مخدوش نشده باشد و شناسنامه مشکل آب خوردگی نداشته و خوانا باشد، اجباری برای تعویض آنها نیست.

علیپور به بازه مورد نیاز برای تعویض عکس شناسنامه‌های قدیمی افزود: چهره هر فرد هر پنج سال تغییر می‌کند به همین دلیل بهتر است فردی که دارای شناسنامه قدیمی است هر پنج سال یک بار عکس شناسنامه خود را تعویض کند.

موسوی خواستار شد؛
پیگیری مسائل و مشکلات موجود در فرایند اجرای پروژه شهرک های کشاورزی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان البرز گفت: مسائل و مشکلات موجود در فرایند اجرای پروژه تأسیس شهرک های کشاورزی و گلخانه ها باید در ستاد پشتیبانی شهرک های کشاورزی استان البرز مطرح و مرتفع گردد.

به گزارش پیام آشنا، جلسه ستاد پشتیبانی شهرک های کشاورزی استان البرز با حضور رئیس سازمان جهاد کشاورزی، مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری، معاون بهبود تولیدات گیاهی، نماینده اداره کل ثبت اسناد و مدیران ستادی با هدف بررسی روند پیشرفت شهرکهای کشاورزی و پروژه احداث شهرک گلخانه ای چوبان آباد نقاط آباد برگزار شد.

در این جلسه مدیر شرکت شهرکهای کشاورزی استان و مدیر عامل شرکت مجری پروژه احداث شهرک گلخانه ای چوبان آباد ضمن تشریح اقدامات صورت گرفته در خصوص روند پیشرفت پروژه ها، مطالبات و موانع موجود را گزارش نمودند در ادامه سایر اعضای ستاد پشتیبانی شهرک های کشاورزی به ارائه نکات ضروری در رابطه با شهرک های کشاورزی و مخصوصا شهرک چوبان آباد پرداختند و در رابطه با تسهیلات بانکی، موانع و مشکلاتی که از سوی بانک مطرح گردیده ذکر گردید.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان البرز گفت: مسائل و مشکلات موجود در فرایند اجرای پروژه تأسیس شهرک های کشاورزی و گلخانه ها، لبتدا در این ستاد مطرح و مرتفع گردد و در صورت لزوم در ستاد توسعه شهرک های کشاورزی استان در معاونت برنامه ریزی وامور اقتصادی استانداری طرح شود.

سید مجید موسوی در ادامه بر لزوم تدوین برنامه زمانبندی و ارائه منظم گزارش پیشرفت پروژه در فواصل ۱۵ روزه توسط شرکت مجری تأکید کرد.

وی در خاتمه ضمن اعلام وظایف و ماموریت های محوله به تفکیک به هر یک از اعضای ستاد خواستار پیگیری جدی و همه جانبه تسریع و تسهیل روند صدور سند شهرک گلخانه ای چوبان آباد و جذب اعتبارات تسهیلاتی استان و سایر امور مربوطه در چارچوب قانون شدند.

رئیس مرکز توسعه تجارت الکترونیک خبر داد:
آغاز برخورد با تجارت‌های غیر قانونی در شبکه‌های اجتماعی

رئیس مرکز توسعه تجارت الکترونیک کشور از آغاز نظارت بر تجارت در شبکه‌های اجتماعی و وب‌سایت‌ها خبر داد و گفت: برخورد با تجارت غیرقانونی و ممنوعه در فضای مجازی کلید خورده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، علی رهبری در نشست کمیته نظارت بر کسب و کارهای اینترنتی با بیان اینکه قرار است در کنار نظارت سنتی بر وب وبسایت‌های خرید و فروش اینترنتی، نظارت سیستمی تیز حاکم شود. گفت: در حال حاضر در روش نظارت سنتی بر وبسایت‌های خرید و فروش اینترنتی، در قالب یک پتل یکبارچه در اختیار دستگاه‌های مختلف قرار دارد و قرار است این توع نظارت با آموزش به کاربران این پتل در ارگان‌های مختلف واستان‌ها متوجه شود.

وی افزود: توع نظارت دیگری تیز را آغاز کردیم که با استفاده از روش‌های هوش مصنوعی و نظارت هوشمند طراحی شده است.

رئیس مرکز توسعه تجارت الکترونیک در وزارت صمت افزود: در حال حاضر ۲۵۰۰ وبسایت خرید و فروش اینترنتی که تعداد اعتماد الکترونیکی آن وزارت صنعت دریافت کرده اند، کنترل شده است اما در همین تعداد وب وبسایت هم متوجه شدیم که حجم تسیتاً بالایی از تخلفات وجود دارد و قرار است در ادامه، همه وبسایت‌های دارای تماد اعتماد و پس از آن وبسایت‌های خرید و فروش اینترنتی کالا که تماد اعتماد الکترونیکی را دریافت نکرده اند و همچنین کافال‌های تلگرامی و پیج‌های اینستاگرامی را مورد کنترل و نظارت قرار دهیم. به گفته این مقام مسئول در وزارت صنعت، قرار است توع تخلف‌ها دسته بندی شده و براساس این تقسیم بندی وبسایت‌های متخلف به مراجع قانونی نظارت بر فضای مجازی شامل پلیس فتا و دستگاه قضائی معرفی شوند. برخی از سایت‌ها نیز ممکن است با ابطال تماد اعتماد الکترونیکی مواجه شوند. بنابراین قصد داریم با پیگیری‌های پس از کشف تخلفات را پیگیری کنیم. رهبری افزود: یکی دیگر از برنامه‌های مرکز توسعه تجارت الکترونیک، تسهیل فرآیند صدور تماد الکترونیکی است که براساس قانون تسهیل فضای کسب و کار اجرا می‌شود. ضمن اینکه با این روش می‌توانیم تعداد سایت‌هایی که به صورت غیر مجاز اقدام به راه اندازی خرید و فروش اینترنتی می‌کنند را کاهش دهیم. از این رو در نظر داریم تا صدور مجوزها کاملا الکترونیکی شود اما از سوی دیگر نظارت‌ها را تقویت خواهیم کرد.

وی خاطرنشان کرد: ما یک سامانه پایشگر هوشمند برای نظارت بر کسب و کارهای اینترنتی در حال راه اندازی داریم که با استفاده از ربات‌های برنامه ریزی شده و هوشمند و با ستاریوهای موجود به بررسی وب وبسایت‌های خرید و فروش کالا می‌پردازد.

رئیس مرکز توسعه تجارت الکترونیک تصریح کرد: از میان ۲۵۰۰ وبسایت بررسی شده، تعداد ۷۰ وبسایت فروش کالاهای ممنوعه شامل رمز-سلاح، سکه طلا، سیگار الکترونیکی، مشروبات الکلی، اسلحه و مهمات، مارو و اراز شناسایی شد. همچنین ۱۸۰ وبسایت اقدام به جعل تماد اعتماد الکترونیکی کرده بودند و ۳۴۰ وبسایت نیز علیرغم اینکه مجوز تماد اعتماد آنها باطل شده بود، اما درگاه پرداخت اینترنتی این سایت‌ها همچنان فعال بوده است.

یادداشت
کار مولد و نامولد در اقتصاد

مفهوم کار مولد در اقتصاد بحثی دیرینه است. آدام اسمیت صرفا تولید کالاهای مادی ملموس را کار مولد می‌دانست و کارهای تاثیر بر تولید خدمات تظیر تجارت، حمل و نقل، آموزش، خدمات پزشکی و حقوقی و مانند آنها را گرچه مفید می‌شمرد، اما مولد نمی‌دانست. اشتباه اسمیت ناشی از رویکرد مارتیالیستی به موضوع تولید بود و ریشه در نظریه ارزش داشت. نظریه ارزش آدام اسمیت جزء نقاط ضعف او به حساب می‌آید. اسمیت نه تنها ثروت، بلکه ارزش اقتصادی را هم با کار گسان توضیح می‌داد به عقیده وی ارزش کالاها در بازار به مقدار کار صرف شده برای تولید آنها بستگی دارد. به سخن دیگر، ارزش چیزی نیست جز کار «متبلور» شده در کالای تولیدی. واضح است که با این رویکرد «مارتیالیستی» خدمات را نمی‌توان دارای ارزش دانست چون آنها مادیتی ندارند که کار در آن متبلور شود. نظریه «ارزش -کار» با «ارزش- هزینه تولید» پس از اسمیت از طریق ریکاردو و دیگر اقتصاددانان کلاسیک بریتانیایی تداوم یافت و به تعبیری پیشرفت علم اقتصاد را ۱۰۰ سال به تعویق انداخت. تا اینکه در دهه ۱۸۷۰ میلادی در اروپا نظریه ارزش ذهنی یا نظریه مارژیناليستی ارزش با رویکردی منطقی، متسجم و علمی، اندیشه اقتصادی را از این بن‌بست رها ساخت. طبق نظریه ارزش مارژیناليستی که علم اقتصاد مدرن بر اساس آن بنا نهاده شده، ارزش هر کالا یا خدمتی بر اساس مطلوبیت تقاضا برای آخرین واحد عرضه آن تعیین می‌شود و ربطی به کار صرف شده برای تولید آن ندارد. مطلوبیت هم امری ذهنی است که به ارزیابی یا ارزش گذاری بازیگران اقتصادی در بازار بستگی دارد و بنابراین ذاتی خود کالا یا خدمت نیست. ممکن است برای تولید کالایی مقدار کار با هزینه زیادی صرف شود؛ اما اگر این محصول تولیدی هیچ مطلوبیتی برای بازیگران اقتصادی نداشته باشد هیچ ارزش اقتصادی هم نخواهد داشت. این قضیه بدیهی عقلی به دلایلی هنوز در افکار عمومی به درستی شناخته نشده و منافسانه هستند حتی برخی اقتصاددانانی که در این خصوص دچار شبهه‌اند. اخیرا گزارشی «پژوهاتی» تحت عنوان «فعالیت‌های تاملود رقیب تولید» منتشر شده که مصون از این شبهات نیست و اگر ملاک سیاست گذاری قرار گیرد، ممکن است به جای درمان مشکلات به دامنه آنها بیفزاید. مشکل نظری این گزارش از عنوان آن کاملا پیدا است. هر فعالیت اقتصادی دو طرف دارد: خریدار و فروشنده؛ بنابراین فعالیت یک طرفه‌ای در اقتصاد تداریم که یکی مولد و دیگری رقیب آن. تغیرمولد باشد. هر فعالیت اقتصادی در نهایت به معنی دقیق کلمه دادوستد یا تجارت است. اگر همه داد و ستدها داوطلبانه (آزادانه) و در چارچوب قانون باشد هر دو طرف معامله نفع می‌برند؛ چون در تغیر این صورت، به لحاظ منطقی معامله‌ای صورت نمی‌گیرد. در همه این نوع مبادلات سطح مطلوبیت و رفاه طرفین افزایش می‌یابد و گسترش آن در سطح جامعه رفاه عمومی را رقتا می‌بخشد. گزارش فوق، مصادیق فعالیت‌های تاملود را کسب سود از طرق زیر دانسته: ۱- خرید و فروش سوداگرانه املاک؛ ۲- معاملات طلا و فلزات گرانبها؛ ۳- معاملات ارز؛ ۴- سپرده گذاری بانکی؛ ۵- بختی از سود واسطه‌گری و توزیع کالا. البته با این تذکر که «در تعیین مرز فعالیت مولد وتاملود در مصادیق ذکر شده باید به این نکته توجه داشت که فعالیت‌هایی تظیر خدمات واسطه‌گری در بخش مسکن و رساندن خریدار به فروشنده و دلالی برای انجام معامله، یا بارگانی طلا یا خدمات گارگزاری معاملات سهام و صرافی واجد ارزش افزوده محسوب می‌شود» این تقل قول تتاشه آشفتگی فکری و سردرگمی توسعه‌گدان گزارش است. اگر سود واسطه، دلال و کارگزار واجد ارزش افزوده است به چه دلیل سود سوداگری که توعا همان کار را می‌کند فعالیت تاملود و فاقد ارزش افزوده تلقی می‌شود؟ هر معامله‌ای که با رضایت طرفین و در چارچوب قانون صورت گیرد مطلوبیت و رفاه طرفین معامله را افزایش می‌دهد و سود حاصل از آن همان قدر «واجد ارزش افزوده» است که دیگر سودها. اینکه به هر دلیلی باید یا تباید بر معاملات مجدد خرید و فروش املاک، یا دیگر دارایی‌ها مالیات اضافی گذاشت بحثی جداگانه است و ربطی به مولد یا نامولد بودن این فعالیت‌ها ندارد. سپرده گذاری بانکی در حقیقت پس‌اندازی است که با آن سرمایه‌گذاری برای تولید تامین مالی می‌شود. از این رو تغیرمولد دانستن آن چه معنایی دارد جز اینکه طوری سیاست گذاری کنیم که پس‌انداز صورت نگیرد؟ در گزارش آمده: «مرعتون یک تعریف اولیه، فعالیت تاملود یعتی فعالیت‌هایی که سود از آنها حاصل می‌شود. اما بر رشد اقتصادی اثر مثبتی نداشته یا در صورتی که از اقتصاد حذف شوند زمینه افزایش رشد اقتصادی را فراهم می‌آورند» با توجه به توضیحاتی که پس از این تعریف آمده به نظر می‌رسد منظور از فعالیت‌های تغیرمولد فعالیت‌های رقت جویانه باشد، اما جلوتر تعریف دیگری از فعالیت تغیرمولد به عمل می‌آید که فراتر از موضوع رقت‌جویی است که حکایت از آشفتگی روش شناختی بحث دارد. طبق این تعریف «هر فعالیت... که با ایجاد ارزش افزوده، تولید ملی را بزرگ‌تر کند، مولد است و هر فعالیتی که در سطح خرد سود... ایجاد کند، اما در سطح کلان، ارزش افزوده ایجاد نکند و تولید ملی را افزایش ندهد، تاملود است.» مصداق‌های سه‌گانه‌ای برای این تعریف ذکر شده: «۱- عایدی از محل افزایش قیمت واقعی سرمایه (بتلنمعدت)؛ ۲- عایدی از محل خرید و فروش‌های مکرر و سفته‌بازی (کوتاهمدت)؛ ۳- عایدی از محل تخلف، فساد، انواع رقت و اتحصار.» در بند یک ظاهرا تصور این است که سرمایه‌گذاری بلندمدت در مستغلات و سهام موجب حبس منابع مالی می‌شود، از این رو تاملود است. این تصور آشکارا نادرست است؛ چون هر معامله‌ای دو طرف دارد و یا معامله یک دارایی، فروشنده تقدینگی را در اختیار می‌گیرد و از طریق او دوباره وارد چرخه اقتصادی می‌شود. مضافا اینکه عایدی بلندمدت سرمایه به محض اینکه محقق شود بحصورت ارزش افزوده در حسابهای ملی متعکس می‌شود. در مورد بند ۲ باید گفت سود سفته‌بازی هم اگر در چارچوب قانون صورت گیرد، ماتند هر سود دیگری، ارزش افزوده‌ای است که وارد محاسبه محصول ناخالص ملی می‌شود. اما بند ۳ نشان می‌دهد توسعه‌گدان گزارش، گرفتار خلط مفاهیم هستند و اعمال مجرمانه و غیرمجرمانه را در یک مقوله طبقه‌بندی می‌کنند. تخلف و فساد حتی اگر موجب رشد اقتصادی هم شود تبلید صورت گیرد و معرفی آن به عنوان فعالیت اقتصادی تاملود کاملا بی‌ربط است. آنچه در بند ۳ آمده فعالیت‌های مجرمانه از یکسو و مخرب از لحاظ اقتصادی از سوی دیگر است که مقامات مسئول موظف به جلوگیری از انجام آن هستند. واقعیت این است که هرگونه فعالیت اقتصادی که در چارچوب قانون و با متطق اقتصادی صورت گیرد مولد مطلوبیت و رفاه برای بازیگران اقتصادی است. و هرگونه فعالیت اقتصادی خلاف قانون که عملا به معنی فساد است مخرب سرمایه اجتماعی است و باید از آن جلوگیری کرد حتی به فرض آن که موجب افزایش ارزش افزوده اقتصادی شود. از سوی دیگر، رقت‌جویی و استفاده از امتیازات انحصاری دولتی، حتی اگر خلاف قانون نباشد؛ چون موجب اتلاف منابع اقتصادی شده و به زیان منافع ملی تمام می‌شود باید از کل اقتصاد کشور ریشه‌کن شود. صورت مساله فساد و رقت‌خواری است نه کار مولد و غیرمولد.

دکتر موسی غنی نژاد